

Sygn. akt: I C 752/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Maria Matyja

Protokolant sekr. sąd. Joanna Kortowska

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2014 r. w Olsztynie

sprawy z powództwa **A. N. (1), J. O.**

przeciwko **J. G. (1), W. G. (1)**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych J. G. (1) i W. G. (1) na rzecz powodów A. N. (1) i J. O. kwotę 32 500 zł (trzydzieści dwa tysiące pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 marca 2011r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanych J. G. (1) i W. G. (1) na rzecz powodów A. N. (1) i J. O. odsetki ustawowe od kwoty :

- 5000 zł od 11 marca 2011r. do 18 marca 2011r.

-10.000 zł od 11 marca 2011r. do 1 kwietnia 2011r.

-15.000 zł od 11 marca 2011r. do 19 maja 2011r.

- 7000 zł od 11 marca 2011r. do 1 czerwca 2011r

- 10.000 zł od 11 marca 2011r. do 24 sierpnia 2011r.

-4.500 zł od 11 marca 2011r. do 28 października 2011r

- 8500 zł od 11 marca 2011r. do 22 listopada 2011r.

- 5000 zł od 11 marca 2011r. do 13 stycznia 2012r

- 3000zł od 11 marca 2011r. do 18 stycznia 2013r.

- 3500 zł od 11 marca 2011r. do 16 kwietnia 2013r.

- 2000zł od 11 marca 2011r. do 8 maja 2013r.

- 22.000zł od 11 marca 2011r. do 18 kwietnia 2013r.

- 2.000zł od 11 marca 2011r. do 23 kwietnia 2013r.,

III. zasądza od pozwanych J. G. (1) i W. G. (1) na rzecz powodów A. N. (1) i J. O. kwotę 4662 zł (cztery tysiące sześćset sześćdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. nadaje wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Powodowie A. N. (1) i J. O. wnieśli o zasądzenie od pozwanych W. G. (1) i J. G. (1) odpowiednio kwoty 65.000,-zł (A. N. (1)) i kwoty 39.000,-zł (J. O.), łącznie 104.000,-zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od 10 marca 2011r. do dnia zapłaty oraz należnych kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu podali, że pozwani są właścicielami na prawach małżeńskiej wspólności majątkowej 1/2 udziału w działkach gruntu oznaczonych numerami (...)położonych w G.gmina J..

W dniu 20 stycznia 2011r. strony zawarły umowę przyrzeczenia na podstawie której pozwani zobowiązali się przenieść na powodów w terminie do 10 marca 2011r. przysługujący im udział w w/w nieruchomościach za kwotę 130.000,-zł, która została uiszczona przez powodów w dacie zawarcia umowy. W umowie tej zastrzeżono, że w przypadku nie sfinalizowania umowy przyrzeczonej pozwani, zobowiązania są do zwrotu ceny w terminie do 10 marca 2011r.

Do zawarcia umowy przyrzeczonej nie doszło i kiedy pozwani nie zwrócili powodom uiszczonej kwoty, powodowie w dniu 3 grudnia 2012r. wezwali ich do zapłaty kwoty 130.000,-zł.

Pozwani zapłacili powodowi J. O.kwotę 26.000,-zł. Nie zapłacili kwoty dochodzonej niniejszym pozwem, bowiem powód A. N. (1)kwotę 71.500,-zł spłacaną przez pozwanych w ratach zliczył na poczet zaległości wynikającej z warunkowej umowy sprzedaży z dnia 17 sierpnia 2010r. zawartej między nim jako prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...)a (...) Spółką z o.o.w O.reprezentowaną przez J. G. (2)jako Prezesa Zarządu tejże spółki.

Pozwani W. G. (1) i J. G. (1) w odpowiedzi na pozew uznali roszczenie pozwu w kwocie 32.500,-zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 11 marca 2011r. W pozostałym zakresie wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na ich rzecz należnych kosztów procesu.

W uzasadnieniu odpowiedzi przyznali, że łączyła ich z powodami umowa przyrzeczenia z dnia 20 stycznia 2011r. na podstawie której zobowiązali się do przeniesienia na powodów przysługującego im udziału we własności nieruchomości działek gruntu położonych w G. gmina J. i na podstawie której przyjęli od nich kwotę 130.000,-zł oraz, że zobowiązali się do zwrotu tej kwoty w przypadku nie zawarcia umowy przyrzeczonej.

Podali jednocześnie, że w okresie od 18 marca 2011r. do 8 maja 2013r. zwrócili powodom łączną kwotę 97.500,-zł, z czego 26.000,-zł zwrócili do rąk J. O., a 71.500,-zł do rąk A. N. (1). Zwrot kwot w takich proporcjach wynikał z ustnych ustaleń stron. Na podstawie ustnych ustaleń ustalono też, że powodowie zrzekają się odsetek od kwot zapłaconych przed wniesieniem niniejszego pozwu.

Pozwani zarzucili, że wobec powodów mają tylko jeden dług wynikający z zawartej umowy z dnia 20 stycznia 2011r., w związku z tym zaliczenie przez powoda A. N. (1) należności wpłacanych przez pozwanych na rzecz należnej mu wierzytelności od (...) Spółki z o.o. w O. nie znajduje uzasadnienia.

Gdyby bowiem pozwany J. G. (1) działał w imieniu i na rzecz w/w Spółki wyraźnie by to wskazane było na pokwitowaniach jakie uzyskał od powodów.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Bezsporne jest między stronami, że w dniu 20 stycznia zawarli umowę na podstawie, której pozwani zobowiązali się przenieść na powodów przysługujący im udział wynoszący 1/2 w prawie własności nieruchomości działek gruntu oznaczonych nr (...)położonych w G.gmina J.w terminie do 10 marca 2011r. za kwotę 130.000,-zł.

Bezsporne jest też, że powodowie zapłacili pozwany uzgodnioną cenę w dniu zawarcia niniejszej umowy, a pozwani zobowiązali się do jej zwrotu w terminie do 10 marca 2011r., w przypadku gdyby umowa przyrzeczona nie doszła do

skutku. Zabezpieczeniem zwrotu w/w kwoty stanowił weksel in blanco podpisany przez pozwanych wraz z deklaracją wekslową.

Podpisy złożone przez strony pod niniejszą umową zostały notarialnie potwierdzone w dniu 20 stycznia 2011r. przez notariusz B. R., z czego zapewne wynika iż obie strony wskazują datę 20 stycznia 2011r. jako datę zawarcia umowy.

(umowa przyrzeczenia z podpisami notarialnie potwierdzonymi k 13-16)

Poza sporem jest również, że do zawarcia umowy przyrzeczonej nie doszło.

Począwszy od 18 marca 2011r. pozwani zwracali powodom w ratach otrzymaną na poczet przyszłej umowy kwotę.

Powód A. N. (1) pokwitował przyjęcie następujących kwot:

- w dniu 18 marca 2011r. kwotę 5.000,-zł
- w dniu 1 kwietnia 2011r. kwotę 10.000,-zł
- w dniu 19 maja 2011r. kwotę 15.000,-zł
- w dniu 1 czerwca 2011r. kwotę 7000,-zł
- w dniu 24 sierpnia 2011r. kwotę 10.000,-zł
- w dniu 28 października 2011r. kwotę 4.500,-zł
- w dniu 22 listopada 2011r. kwotę 8500,-zł
- w dniu 13 stycznia 2012r. kwotę 5000,-zł
- w dniu 18 stycznia 2013r. kwotę 3000,-zł
- w dniu 16 kwietnia 2013r, kwotę 3500,-zł

Łącznie powód A. N. (2) pokwitował przyjęcie kwoty 71.500,-zł. Powyższe pokwitowania nie zawierają żadnych adnotacji na poczet jakiego długu powód A. N. przyjął świadczenie, a szczególności brak jest wskazań, aby w/w kwoty pochodziły od Spółki z o.o. (...) w której pozwany J. G. (1) do 29 października 2011r. pełnił funkcję Prezesa Zarządu.

(pokwitowania A. N. k 18 i to samo k 53, 49,51, uchwała Zgromadzenia Wspólników Spółki z o.o. (...) k 46-47, odpis postanowienia Sądu Rejestrowego k 48-49),

Powód J. O. pokwitował przyjęcie następujących kwot:

- w dniu 8 maja 2014r. kwotę 2000,-zł
- w dniu 18 kwietnia 2013r. kwotę 22.000,-zł
- w dniu 23 kwietnia 2013r. kwotę 2.000,-zł

Łącznie powód J. O. pokwitował przyjęcie kwoty 26.000,-zł

(pokwitowania k 17, k 18 i to samo k 53)

Powyższe pokwitowania nie zawierają żadnych adnotacji na poczet jakiego długu powodowe przyjęli świadczenie. W szczególności brak jest wskazań, że jest to dług Spółki z o.o. (...)wobec (...).

Wezwaniem z dnia 3 grudnia 2012r. powodowie wezwali pozwanych do natychmiastowego zwrotu kwoty 130.000,-zł pod rygorem wypełnienia weksla in blanco złożonego przez pozwanych w dacie zawarcia umowy przyrzeczonej z dnia 20 stycznia 2012r.

Natomiast wezwaniem z dnia 16 września 2013r. powodowie wezwali pozwanych do zapłacenia w terminie 7 dni powodowi J. O. kwoty 39.000,-zł, A. N. (1) 65.000,-zł

(wezwania do zapłaty k 10-12)

Powodowie niniejsze powództwo wnieśli w dniu 4 grudnia 2013r.

(data prezentaty biura podawczego Sądu Okręgowego w Olsztynie k 3)

Powodowie przesłuchani w charakterze strony na okoliczność spłacania należności z niniejszej umowy przyznali fakt zawarcia umowy w której pozwani zobowiązali się do przeniesienia na nich własność należnego im udziału w nieruchomości. Powód A. N. (1) zeznał że nie było między stronami żadnej umowy w przedmiocie odsetek, przyznał też iż pokwitował przyjęcie od pozwanych kwoty 71.500,-zł. Natomiast powód J. O. przyznając przyjęcie od pozwanych kwoty 26.000,-zł zeznał że pozwany J. G. (1) zobowiązał się do zapłaty odsetek ustawowych jeżeli dług nie zostanie uregulowany w terminie.

Pozwany J. G. (1) zeznał, że wysokość rat w jakich spłacał kwotę 130.000,-zł przyjętą przy zawarciu umowy przyrzeczonej była uzgodniona z powodami. Powodowie nie chcieli już bezpośrednio po podpisaniu umowy przeniesienia własności nieruchomości tylko zwrotu gotówki. Odsetki były wliczone już w uzgodnioną cenę za którą miała być przeniesiona nieruchomość.

(zeznania stron k 55-56, płyta CD k58)

Sąd zwrócił powodom umowę z dnia 17 sierpnia 2010r. zawartą między (...)a (...) Spółką z o.o.w O.reprezentowaną przez J. G. (2)jako Prezesa Zarządu tej Spółki, wobec złożenia jej w jednym egzemplarzu. Oddalił też ich wniosek o odroczenie rozprawy i wezwanie pozwanej W. G. (1)celem jej przesłuchania w charakterze strony.

(protokół k 56 , płyta CD k 58)

Sąd Okręgowy zważył:

Roszczenie powodów jest częściowo zasadne.

Dług w rozumieniu art. 451 k.c. obejmuje całość obowiązków dłużnika wynikających z tego samego stosunku prawnego.

Przepis ten ma charakter dyspozytywny i znajduje zastosowanie wówczas gdy strony nie umówiły się inaczej. (por. wyrok SN. Z dnia 21 czerwca 2007r. IV CSK 95/2007 nie publikowany).

Ma on zastosowanie wówczas gdy spełnione są następujące przesłanki wskazane w hipotezie art. 451 § 1 k.c., a mianowicie:

- tożsamość wierzyciela i dłużnika
- występują co najmniej dwa długi (jednak oparte na różnych tytułach)
- są one tego samego rodzaju
- świadczenie dłużnika nie wystarczy na ich zaspokojenie.

Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy wskazać należy, że stosunek prawny z którego wynika wierzytelność powodów to umowa przyrzeczenia z dnia 20 stycznia 2011r. Powodowie nie wskazują aby pozwani mieli wobec nich inne długi.

Dług jaki powód A. N. (1) jako podmiot gospodarczy prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) ma wobec (...) Spółki z o.o. w O. nie jest długiem pozwanych.

(...) Spółka z o.o. jest spółką kapitałową prawa handlowego, posiada osobność prawną, a w stosunkach z osobami trzecimi jest reprezentowana przez Zarząd. Okoliczność, że pozwany J. G. (2) do chwili podjęcia uchwały o jego odwołaniu, tj. do dnia 29 października 2011r. pełnił funkcję Prezesa Zarządu nie oznacza był on osobiście odpowiedzialny za dług Spółki względem powoda A. N..

Za dług spółki z o.o (...) żadnej odpowiedzialności nie ponosi pozwana W. G. (2). Na marginesie tylko należy wskazać, że powodowie takich okoliczności w ogóle nie wskazują.

Nie zachodzi zatem sytuacja, że pozwani dłużnicy mają wobec wierzyciela A. N. (1) kilka długów, co uprawniałoby go, w przypadku nie wskazania przez dłużników który dług chcą zaspokoić do zaliczenia otrzymanego świadczenia na poczet długu wcześniejszego.

W tych okolicznościach należy przyjąć, że brak jest podstaw do zarachowania świadczeń spełnionych już przez pozwanych na inny dług niż wynikający z umowy z dnia 20 stycznia 2011r. Pozwani zapłacili do chwili wytoczenia powództwa powodom łączną kwotę 97.500,-zł (71.500,-zł do rąk powoda A. N. (1) i 26.000,-zł do rąk J. O.), co oznacza iż z kwoty 130.000,-zł uiszczonej przez powodów w chwili zawarcia umowy przyrzeczonej należy im się jeszcze kwota 32.500,-zł uznana przez pozwanych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11 marca 2011r. do dnia zapłaty.

Rozważyć w tym miejscu należy, czy powodom należą się odsetki od kwoty już zapłaconych przez pozwanych. Umowa przyrzeczenia nie zawiera w tym względzie żadnych postanowień, a szczególności takich o których zeznał pozwany J. G. (2), a mianowicie, że w uzgodnioną cenę zakupu nieruchomości miały być wliczone już odsetki ustawowe. Zeznania jego w tym zakresie w ocenie Sądu są niewiarygodne i zmierzają jedynie do zminimalizowania długu z tego tytułu. Ponadto zeznania pozwanego są sprzeczne z oświadczeniem w przedmiocie uznania długu w części nie zapłaconej wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11 marca 2011r.

W tej sytuacji za wiarygodne należy uznać, zeznania powodów iż odsetki nie były przedmiotem umowy, ale do ich zapłacenia zobowiązali się pozwani w przypadku nie uregulowania długu w terminie.

Dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela (art. 476k.c.)

Zgodnie natomiast art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia chociażby nie poniósł żadnej szkody chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

Termin spełnienia świadczenia w umowie stron został określony na dzień 10 marca 2011r., co oznacza, że jego spełnienie po tym terminie uprawniało wierzyciela do naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie.

Mając powyższe na uwadze oprócz nie zwróconej przez pozwanych kwoty 32.500,-zł wraz z odsetkami zasądzono od nich na rzecz powodów jeszcze odsetki ustawowe od kwot zapłaconych licząc je od dnia 11 marca 2011r. do dnia zapłaty każdej z rat spełnionego świadczenia.

O rygorze natychmiastowej wykonalności co do uznanego roszczenia orzeczono po myśli art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c.

Przez przeoczenie Sąd nie orzekł o całości roszczenia, a mianowicie nie zostało oddalone powództwo w pozostałej części, jednak żadna ze stron nie wniosła o uzupełnienie wyroku w terminie określonym w art. 351 § 1 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo między stronami.